

WIZYTY

Politycy w Muzeum

Marszałek Senatu RP Bogdan Borusewicz oraz jego doradca Małgorzata Gładysz zwiedzili 11 stycznia nasz nowy oddział – Ośrodek Kultury Morskiej, oprowadzani przez dyrektora CMM Jerzego Litwina i wicedyrektor Marię Dyrkę. Rozmawiano też o przygotowywanej przez nasze muzeum ekspozycji poświęconej Tablicom 21 postulatów „Solidarności”, którą pan marszałek zainteresowany jest jako uczestnik wydarzeń Sierpnia’80.

Pan marszałek Bogdan Borusewicz i pani Małgorzata Gładysz oprowadzani przez dyrektora CMM Jerzego Litwina po wystawie „Ludzie – statki – porty” w OKM. Fot. Bernadeta Galus

16 stycznia gośćmi CMM byli gdyński poseł na Sejm RP Tadeusz Aziewicz i wicemarszałek województwa pomorskiego Wiesław Byczkowski. Z dużym zainteresowaniem zwiedzili Ośrodek Kultury Morskiej wraz z nowymi pracownikami konserwatorskimi. Ponadto z dyrektorem Jerzym Litwinem omawiali możliwość realizacji planów CMM, zwłaszcza utworzenia Muzeum Żeglarstwa w Gdyni, a także wykorzystania „Daru Pomorza” do popularyzacji spraw morskich.

Wicemarszałek Wiesław Byczkowski i poseł Tadeusz Aziewicz z dyrektorem Jerzym Litwinem w pracowni konserwatorskiej w OKM. Fot. Bernadeta Galus

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Wizyta norweskich konserwatorów

W dniach 9-10 grudnia 2012 r. gościli w naszej placówce konserwatorzy z Narodowego Muzeum Morskiego w Oslo. Inger Marie Egenberg i Pål Thome zapoznali się z działalnością CMM, a szczególnie z pracami prowadzonymi w Dziale Konserwacji Muzealiów. Przeprowadzono rozmowy na temat przyszłej współpracy dotyczącej badań i konserwacji drewna archeologicznego.

Inauguracja projektu Crossroads 2.0

Uniwersytet im. Immanuela Kanta w Kaliningradzie był gospodarzem spotkania rozpoczynającego międzynarodowy projekt Crossroads 2.0, które odbyło się 24-25 stycznia. Projekt, planowany na dwa lata, jest w 90% finansowany z programu współpracy transgranicznej LT PL RU – między Republiką Litwy, Rzeczpospolitą Polską i Federacją Rosyjską. CMM będzie brało udział w kilku komponentach, m.in. archeologicznym, edukacyjnym oraz naukowym. Przewiduje się wydanie wielojęzycznych publikacji i przewodników po Mierzei Wiślanej i Kurońskiej, organizację wykopaliisk archeologicznych i seminaria dla studentów. Inny polski partner projektu, Stowarzyszenie „Elbląg-Europa” z Elbląga, odpowiedzialny będzie za budowę dwóch replik łodzi wikingich. CMM reprezentowane jest przez troje pracowników: Kamilę Jezierewską, Roberta Domżała i Waldemara Ossowskiego oraz asystenta projektu Andrzeja Gierszewskiego.

EDUKACJA

Weekendy w OKM

„Spotkajmy się w muzeum” to zestaw propozycji weekendowych zajęć dla dzieci w Ośrodku Kultury Morskiej, przygotowany przez Dział Edukacji. W sobotę 26 stycznia zainaugurowany został cykl spotkań, zatytułowany „Cztery żywioły”, przeznaczony dla młodych odkrywców, którzy ciekawi są świata i nie boją się eksperymentować. Na pierwszy ogień poszła... woda. Dzieci pod kierunkiem Agnieszki Piórkowskiej próbowały odpowiedzieć na pytania: Czy woda ma skórę? Czy można w niej zrobić dziurę? Jak na wodę wpływa mydło? Czy mydlana bańka zawsze jest okrągła? Z kolei w niedzielę 27 stycznia w cyklu „Święta morskie i nie tylko” odbyło się spotkanie zatytułowane „Święto legend morskich”. Uczestnicy zajęć, wraz z maskotką OKM – Motławką, prowadzeni przez Monikę Golenko, poszukiwali ukrytych w zakamarkach starego gdańskiego portu duchów z morskich legend, które już zdążyły się zdomować w naszym najnowszym budynku...

Kontynuowane też są warsztaty plastyczne pod wspólnym tytułem „Kolorowe soboty”. W styczniu prowadziła je Magda Zięba, proponując zajęcia „Moja koszulka”. Dzieci ozdabiały własne koszulki kolorowymi farbami, tworząc niezwykle oryginalne wzory i dekoracje, ze zwykłego ubrania otrzymując małe dzieła sztuki.

Do odwiedzenia OKM w weekend zachęcają też specjalne popołudniowe ceny biletów. Między 16 a 18 bilet normalny na wszystkie wystawy kosztuje 9 zł, ulgowy – 5 zł, a bilet rodzinny dla dwóch osób dorosłych i trójki dzieci – 20 zł.

Program dla Rodzin

13 stycznia odbyło się pierwsze w nowym roku spotkanie z cyklu Programu dla Rodzin. Zajęcia zatytułowane „Zasnąć na lądzie, a obudzić się na morzu, czyli los marynarza” związane były z wystawą czasową „Zanurz się i poznaj tajemnice wraków z Bałtyku” w Ośrodku Kultury Morskiej. Przed gośćmi naszego Muzeum postawiono, niczym przed kandydatami na marynarzy, szereg zadań: szukanie zagrożeń w celu zapobieżenia zatonięciu statków, ładowanie działa, rozplanowanie bitwy morskiej, wyprowadzanie okrętu na spokojne wody (przy zwróceniu szczególnej uwagi na przyładek otoczony złośliwymi potworami), odnawianie okrętu po wojennych zniszczeniach, a przy okazji – zwalczanie przesądów. Każdy z przybyłych awansował na kapitana – na szczęście nikt nie wyklócał się o niepodzielne panowanie na morzu!

Rok 2012 pod znakiem OKM

Otwarcie nowego oddziału – Ośrodka Kultury Morskiej w Gdańsku – niewątpliwie zdominowało działalność CMM w roku 2012. Pierwsze miesiące upłynęły na intensywnych przygotowaniach do udostępnienia obiektu zwiedzającym, a jeszcze wcześniej – pracownikom: w OKM mieszczą się bowiem m.in. nowoczesnie wyposażone pracownie konserwacji i cyfrowej dokumentacji zabytków. Po uroczystej inauguracji 26 kwietnia, w obecności Ambasadora Królestwa Norwegii, przedstawicieli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i władz Miasta Gdańska, zorganizowane zostały dni otwarte dla publiczności 28 i 29 kwietnia. Okazało się wówczas, że nasza nowa placówka wzbudza ogromne zainteresowanie, które nie malało w ciągu następných miesięcy, dzięki czemu odnotowała najwyższą frekwencję wśród gdańskich oddziałów CMM: 57 651 osób. Jedną z głównych atrakcji jest pierwsza w całości interaktywna ekspozycja edukacyjna „Ludzie – statki – porty”, będąca najchętniej odwiedzaną wystawą w CMM. Dużą rolę w pozyskiwaniu zwiedzających odgrywa Dział Edukacji, który przygotowuje i prowadzi wiele cyklicznych zajęć dla grup szkolnych i gości indywidualnych, m.in. *Edukacyjne poniedziałki*, weekendowe *Spotkajmy się w muzeum*, warsztaty plastyczne *Kolorowe soboty*, dużym zainteresowaniem cieszą się też *Urodziny w muzeum*.

Dzięki przeszkleńom Ośrodek Kultury Morskiej znakomicie prezentuje się także po zmierzchu, o czym mogli się przekonać goście Nocy Muzeum. Fot. Bernadeta Galus

Oczywiście praca Muzeum w 2012 roku nie ograniczała się jedynie do OKM. Zrealizowanych zostało kilka dużych projektów ekspozycyjnych. 28 lutego zainaugurowano nową wystawę stałą w Muzeum Wisły w Tczewie – otwarto jej pierwszą część zatytułowaną *Wisła w dziejach Polski (do 1772 r.)*. Z wielkim rozmachem (dzięki dofinansowaniu przez MKiDN i Towarzystwo Przyjaciół CMM) przygotowana została ekspozycja „Do abordażu!”, na której m.in. po raz pierwszy znalazły się makiety przeznaczone specjalnie dla osób niedowidzących. Warto też dodać, że realizowany z okazji Bałtyckiego Festiwalu Nauki cykl „Polscy artyści o morzu” miał już swoją dziesiątą odsłonę, a jubileuszowa wystawa poświęcona została związanemu z Gdańskiem profesorowi PWSSP Kazimierzowi Śramkiewiczowi.

Oprowadzanie po wystawie „Do abordażu!” w języku migowym, we współpracy z Oddziałem Pomorskim Polskiego Związku Głuchych, 28 grudnia 2012 r. Fot. Jadwiga Klim

Frekwencja w CMM w 2012 roku wyniosła 265 303 osoby, co stanowi wzrost w porównaniu do roku poprzedniego o 6 procent. Na tak dobry wynik duży wpływ miało niewątpliwie otwarcie Ośrodka Kultury Morskiej, gdyż zauważyć trzeba, że we wszystkich oddziałach CMM nastąpiło zmniejszenie liczby zwiedzających. Bliższa analiza wskazuje, że niższa niż w latach ubiegłych frekwencja dotyczyła zwłaszcza czerwca (kiedy odbywały się mistrzostwa Europy w piłce nożnej EURO 2012) i lipca (kiepska pogoda nie zachęcała do wyjazdu nad morze).

Grafiki jak nowe

Jedno z najistotniejszych zadań CMM – ochrona i zabezpieczanie zbiorów – stanowi szczególne wyzwanie w odniesieniu do dzieł sztuki, ze względu na brak pracowni specjalizującej się w ich konserwacji. Zlecenie tego rodzaju prac wykonawcom spoza Muzeum wymaga pozyskiwania środków finansowych, co w obecnej dobie jest niesłychanie trudne. Dzięki staraniom Dyrekcji CMM udało się jednak w roku 2012 sfinansować konserwację przeszło czterdziestu zabytków grafiki i malarstwa z kolekcji Działu Sztuki Marynistycznej CMM. Należy do nich zespół barokowych map i widoków miast, w którego skład wchodzi m.in. widoki Gdańska Mateusza Deischa, widoki i mapy miast portowych wykonane według rysunków Mateusza Meriana czy też mapy autorstwa wybitnych kartografów europejskich doby baroku, takich jak John Speed – autor wydanej w 1627 r. w Londynie mapy Polski oraz działający w Amsterdamie Willem Blaeu, przedstawiciel dynastii słynnych kartografów i wydawców atlasów morskich.

Wśród poddanych konserwacji zabytków znalazł się rzadki miedzioryt Justusa Danckertsa, powstały ok. 1688, przedstawiający główne twierdze Morei. Morea to używana w średniowieczu i czasach nowożytnych nazwa Peloponezu. Omawiana grafika powstała w czasie wojny, którą Wenecjanie toczyli z Imperium Otomańskim w latach 1684–1699 o panowanie nad tym regionem. Dzięki przeprowadzonej konserwacji rycina odzyskała dawną urodę, a także zabezpieczona została przed niszczycielskim działaniem czynników środowiskowych.

Miedzioryt Justusa Danckertsa (1635-1701) „Główne twierdze Morei” po konserwacji. Fot. Bernadeta Galus

ZAPROSZENIE

Ferie w Muzeum

Dział Edukacji przygotował dla dzieci przebywających w trakcie ferii zimowych (od 11 do 22 lutego) w Gdańsku bogaty program zajęć plastycznych i modelarskich. Tematem tych pierwszych będą: „Król Kserkses i jego niezwykłego wojownicy”, „Galiony”, „Morscy żołnierze”, „Pirackie opowieści”, „Wyprawa do Bretanii”, a ich efektem – mozaiki, figury dziobowe, komiks i nadmorski pejzaż. Natomiast szkoła modelarska, kierowana do dzieci w wieku 10-12 lat, pozwoli uczynić pierwsze kroki w modelarstwie okrętowym w trakcie wspólnej budowy kartonowych modeli koci z XV w. Szczegóły na naszej stronie internetowej.